

Annonceaftalen

Journal nr.2: 8032-916

Rådsmødet den 26. januar 2000

1. Resumé

Aftalekomplekset om annonceringsvilkår er indgået mellem Danske Dagblades Forening (DDF) og Danske Reklamebureauers Brancheforenings (DRB). Aftalen er indgået den 20. november 1998 til ikrafttræden 1. januar 1999 og anmeldt til styrelsen den 14. januar 1999.

Annonceaftalen er bindende for medlemmerne af DDF og DRB. Den regulerer en række vilkår, når ordregiver vil indrykke annoncer i dagbladene, herunder godtgørelse for overholdelse af betalingsterminer i forbindelse med sikkerhedsstillelse for betaling, informationsgodtgørelse, standarder for annoncer, herunder udvikling af edifact samt ansvarsregler.

Styrelsen finder, at annonceaftalens bestemmelser om forskellige reguleringsbeløb og kollektiv og ensidig ansvarsfraskrivelse begrænser konkurrencen på markedet for formidling af annoncer til dag- og ugeblade i Danmark, jf. konkurrencelovens § 6, stk. 1. Reguleringsbeløbene drejer sig om dagbladenes forpligtelser til at anvende faste (evt. maksimale) godtgørelser (kontantrabatter og rentetillæg) for 1) overholdelse af bestemte betalingsfrister, 2) abonnement på bestemte ordninger for informationsudveksling og 3) indlevering af færdigt materiale. Dertil kommer, at aftalekomplekset begrænser muligheden for 4) at aftale prisregulering de seneste 3 uger før annonceindrykning. Der kan derfor ikke meddeles en erklæring efter konkurrencelovens § 9, og de pågældende bestemmelser kan heller ikke fritages i henhold til konkurrencelovens § 8, stk. 1.

Der er derfor grundlag for at påbyde de pågældende vilkår ophævet. Herefter vil annonceaftalen ikke efter de forhold som styrelsen er bekendt med indeholde bestemmelser, der er omfattet af konkurrencelovens § 6. og der kan meddeles en erklæring efter konkurrencelovens § 9.

Den annonceaftale, der herefter vil kunne meddeles en erklæring efter konkurrencelovens § 9 vil indeholde bestemmelser bl.a. om sikkerhedsstillelse, definition af direkte trykbart materiale, annoncestandarder, ordresedler, regler om rettelser, reklamationer, flytninger, afvisning, forvekslelighed og udvikling af edifact.

2. Afgørelse

Aftalen om annoncevilkår med 5 bilag indgået den 20. november 1998 mellem DDF og DRB kan ikke meddeles en erklæring om ikke-indgreb efter konkurrencelovens § 9, idet aftalekomplekset indeholder bestemmelser, der falder ind under forbudet i lovens § 6, stk. 1, for så vidt angår følgende bestemmelser

- § 2, stk. 2, 2. afsnit., (kontantrabat fastsat til diskontoen + 4,5 pct),
- § 3, stk. 1, (om rentetillæg ved for sen betaling)
- § 7, stk. 1-2, (fast provisionssats for sikkerhedsstillelse),
- § 9 (fast provisionssats for at opfylde informationsordningen),
- § 10, stk. 1, (maksimal godtgørelse for færdigt materiale)
- og i "Standarder for annoncering i blade tilsluttet DDF" jf. annonceaftalens § 11:
- § 7, stk. 2, (kollektivt vedtaget frist for ændringer i prislister)
- § 8, stk. 2-4, § 9 og § 10 (ansvarsfraskrivelse).

De nævnte bestemmelser opfylder heller ikke betingelserne for fritagelse efter konkurrencelovens § 8, stk. 1.

DDF og DRB påbydes i henhold til konkurrencelovens § 6, stk. 4, jf. § 16, stk. 1, nr. 1, at ophæve aftalens § 2, stk. 2, 2. pkt., § 3, stk. 1, § 7, stk. 1-2, § 9, 10, stk.1, samt annoncestandardernes § 7, stk. 2, § 8, stk. 2-4, § 9 og § 10.

Påbudet skal være opfyldt senest den 28. februar 2000. Efter ophævelse af de nævnte bestemmelser vil det anmeldte aftalekompleks, efter de oplysninger Konkurrencerådet har kendskab til, ikke indeholde bestemmelser, der falder ind under forbudet i konkurrencelovens § 6, stk. 1.

3. Sagsfremstilling

3.1. Indledning

Styrelsen har den 14. januar 1999 modtaget anmeldelse af "Aftale om annonceringsvilkår" mellem Danske Reklamebureauers Brancheforening (DRB) og Danske Dagblades Forening (DDF). Aftalen er indgået den 20. november 1998 og trådte i kraft den 1. januar 1999. Anmeldelsen omfatter en ansøgning om en ikke-indgrebserklæring efter konkurrencelovens § 9, subsidiært en fritagelse efter lovens § 8, stk.1.

Aftalen angår vilkår for alle, der annoncerer i blade som er medlemmer af DDF. Formålet er ifølge anmeldelsen at medvirke til at lette og billiggøre samhandlen med DRB's medlemmer. Aftalen kan opsiges af parterne med 6 måneders varsel, men tidligst til ophør 31. december 2000.

De anmeldte aftaler afløser en overenskomst mellem de samme parter og Dansk Magasinpresses Udgiverforening - Annonceoverenskomsten - der udløb med udgangen af 1998.

Annonceoverenskomsten var forud for indgåelsen den 4. marts 1987 konkurrenceretligt genstand for forhandlinger mellem parterne og Monopoltilsynet og har været anmeldt til Konkurrencerådet efter den tidligere gældende konkurrencelovs § 5. Den ophørte aftale er anmeldt til rådet i henhold til den nu gældende konkurrencelovs § 27, stk. 4, men vil ikke blive omtalt nærmere i denne sammenhæng.

I forhold til 1987-annonceoverenskomsten er der ikke længere regler om bureaunominering og dermed forbundne krav om minimumsomsætning for at opnå aftalens godtgørelser. Bladene skal ikke længere overholde egne offentliggjorte priser, tillæg og rabatter. Endvidere er retten til fast provision for selve formidlingen bortfaldet. Der er indført faste godtgørelser til ordregivere, der påtager sig visse opgaver, herunder som stiller sikkerhed og som abonnerer på Indeks Danmark og Dansk Oplagskontrol.

Da alle dagblade i Danmark er medlem af DDF vil aftalen være gældende for hele dagbladsområdet omsætning. Dagbladene omsatte i 1997 for i alt 8,4 mia. kr. - heraf udgjorde annoncesalget 3,4 mia. kr. Produktbidraget fra annoncesalget (omsætning minus direkte omkostninger) er imidlertid mere end dobbelt så stort som bidraget fra avissalget, og bladene er derfor i stærk konkurrence om annoncørerne. Der konkurreres primært på priser og rabatter samt tilbud om særplacering, herunder i særskilte bladsektioner. Der indgås langtidskontrakter (årsaftaler) med enkelte annoncører eller annoncørgrupper med særlige fordele, fx ejendomsrådgivere, rejsebureauer, biografer mv.

En del dagblade har endvidere indbyrdes indgået aftaler om annoncesamarbejde, for at deltagerne gennem rabatgivning kan tilbyde annoncører fordelagtige tilbud om større områdedækning. Der er således aktuelt 13 annoncesamarbejdende grupper af dagblade, der for en dels vedkommende også er finansielt forbundne.¹

DRB's medlemmer formidler skønsmæssigt 1,9 mia. kr. af den samlede annonceomsætning på 3,4 mia. kr. svarende til 56%. Reklamebureauerne konkurrerer indbyrdes både på kreativitet i reklameudformningen og på effektivitet. Specialisering har udviklet nye type servicevirksomheder på markedet, der udelukkende leverer de tekniske formidlingsydelser forbundet med

annonceplanlægning, koordinering og indrykninger mv.

3.2. De anmeldte forhold

Anmeldelsen omfatter "Aftale om annonceringsvilkår" indgået mellem Danske Dagblades Forening (DDF) og Danske Reklamebureauers Brancheforening (DRB) med 5 bilag, nemlig

- "Standarder for annoncering i blade tilsluttet Danske dagblades Forening",
- "Regler for Administration af Bladudgivernes Sikkerhedsfond",
- "Vedtægter for Bladudgivernes Sikkerhedsfond",
- "Statutter for Danske Reklamebureauers Brancheforenings Sikkerhedsfond" og
- Aftale mellem DDF/DMU og DRB om "Administration af den Kollektive Sikkerhedsordning"

Aftalekomplekset er ifølge parterne indgået for fortsat at regulere en række praktisk betonedede forhold i forbindelse med annonceringen i DDF's medlemsblade. Dette skal ses i sammenhæng med, at medlemmerne af DDF i gennemsnit har ca. 40.000 annoncetransaktioner om året.

Aftalen med tilhørende standarder indeholder regler om

- betalingsterminer for ordregivere, der stiller sikkerhed via én af de to etablerede kollektive ordninger og om hvad der sker ved overskridelse af disse.
- løbende sikkerhedsstillelse/forudbetaling samt direkte sikkerhedsstillelse og godtgørelse herfor,
- informationsgodtgørelse,
- godtgørelse for færdigt materiale, og
- annoncestandarder

Aftalen fastlægger faste betalingsterminer for ordregiverne, der stiller sikkerhed efter en af de eksisterende ordninger. Det skønnes at 56 pct. af annonceomsætningen er omfattet af en af disse ordninger. I den forbindelse er aftalt:

A. Godtgørelse for sikkerhedsstillelse og overholdelse af betalingsfrister

§ 7, stk. 1: "Ordregivere ydes en godtgørelse på 1 pct. af fakturabeløbet, såfremt de stiller løbende sikkerhed for bladenes tilgodehavender, herunder gennem Den Kollektive Sikkerhedsordning eller ved at stille direkte sikkerhed, jf. § 8."

Stk. 2: "Såfremt en ordregiver i stedet for at stille løbende sikkerhed, jf. § 7, stk. 1, forudbetaler eller stiller tilsvarende umiddelbar sikkerhed i forbindelse med indrykning, ydes en godtgørelse på 1% af fakturabeløbet."

§ 2, stk.2: " Betaling skal være bladene i hænde senest den sidste dag i den kalendermåned, der følger efter indrykningsmåned"

§ 2, stk. 2, 2. afsnit: "Bladene yder kontantrabat, hvis betalingen er bladet i hænde senest den 15. i den kalendermåned, der følger efter indrykningsmåned. Kontantrabatten fastsættes til hovedbankernes til enhver tid gældende kassekreditrente".²

§ 3, stk. 1: "Såfremt den i § 2 anførte betalingsfrist overskrides, forpligter ordregiver sig til at betale rentetillæg på 1 pct. pr. påbegyndt måned (30 dage) af det ikke rettidigt erlagte beløb, uanset om anmeldelse efter § 4 iværksættes eller ej, medmindre forsinkelsen kan påvises at hidhøre fra tekniske eller manuelle fejl."

De fælles betalingsterminer gælder, når ordregiver anvender én af de to etablerede kollektive sikkerhedsordninger: Bladudgivernes Sikkerhedsfond eller DRB's Sikkerhedsfond

Reglerne om sikkerhedsordningerne og om direkte sikkerhedsstillelse er omtalt i bilag 2.

B. Informationsgodtgørelsen

§ 9: "Såfremt en ordregiver er abonnent på Index Danmark/Gallup (marketing indeks og mindst ét relevant delindeks) og Dansk Oplagskontrol, og ordregiveren garanterer deltagelse i mindst ét årligt møde pr. annonsekunde pr. blad, ydes en informationsgodtgørelse på 1% af det fakturerede beløb. Godtgørelsen godskrives i forbindelse med faktureringen."

Abonnement for enkelt-bureauer på Indeks Danmark/Gallup koster (uden moms) 34.900 kr. + 0,0094 pct. af ordregivers omsætning for basisindekset + et supplerende indeks (f.eks. Kompas). Enkelt-bureauer, der er medlemmer af DRB betaler et mindre fast beløb på 21.060 kr. + samme omsætningsbaserede tillæg for samme ydelse. Organisationerne DDF, DRB og DMU garanterer økonomisk for en væsentlig del af udgifterne til opgavens udførelse og medvirker løbende til indeksets ajourføring.

Abonnement på Dansk Oplagskontrol koster årligt 1500 kr. + 100 kr. i porto.

Af relevans for den konkurrenceretlige bedømmelse er endvidere 2 bestemmelser om tekniske forhold/standarder (C-D):

C. Godtgørelse for færdigt materiale

§ 10, stk. 1, 1. pkt.: "For færdigt materiale indleveret i trykbar stand ydes en godtgørelse på maksimalt 0,50 kr. pr. annoncemillimeter. Godtgørelsens overgrænse på 0,50 kr. pr. annoncemillimeter indekseres efter DDF's indeks for grafiske arbejders lønninger. Indeks 100 = 1. januar 1999. Materiale godtgørelse godskrives i forbindelse med faktureringen. "

...

stk.3.: "Der nedsættes samtidig med denne aftales ikrafttræden et fælles udvalg, som snarest og derefter én gang årligt eller, hvis der er enighed herom, oftere, definerer, hvad direkte trykbart materiale omfatter".

D. Overholdelse af annoncestandarder

§ 11: "Annoncering i DDF's medlemsblade skal overholde "Standarder for annoncering i blade tilsluttet Danske Dagblades Forening"" (herefter betegnet "Standarder for annoncering").

Standarderne indebærer at bladene reelt har forpligtet sig til at anvende de samme principper for opmåling og beregning af bestilte annoncer og samme standardordreseddel.

I "Standarder for annoncering" findes en hensigtserklæring om fristen for offentliggørelse af ændringer i bladenes prislister behandlet under pkt. E. Der er desuden fastlagt ensartede regler for ansvar ved bl.a. fejl jf. pkt. F og frister for bl.a. reklamation, rettelser og for udskydelse, materialeudveksling, flytning mv.

E. Regler om prisændringer i "Standarder for annoncering "

Bladene skal efter § 7, stk. 1, i DDF's annoncestandarder så vidt muligt offentliggøre prislisterændringer senest 3 uger før ændringen træder i kraft. Det er videre fastsat at:

§ 7, stk. 2: "Uanset om det er muligt for bladudgiverne at overholde de nævnte frister for prislisterændringer, vil annoncer, der - forud for meddelelsens udsendelse - er bestilt til indrykning inden udløbet af de nævnte frister efter aftale parterne imellem, blive debiteret til de hidtil

gældende priser."

Bladene har henvist til, at garantien for at indrykkede annoncer debiteres til aftalte priser er af særlig betydning for medieplanlægningen.

F. Ansvarsbestemmelser i "Standarder for annoncering"

§ 8, stk. 2: "For trykfejl, forkerte størrelser, tidspunkt etc., som ordregiver ikke bærer ansvaret for, ydes der reduktion efter bladets eget skøn over annoncens værdiforringelse."

Stk. 3: "Såfremt bladet bærer ansvaret for en fejl i en annonce, yder bladet en reduktion, der højst kan beløbe sig til annoncens pris og kun for indrykning i bladets egne publikationer."

Stk. 4: "Erstatningskrav kan ikke gøres gældende over for bladene for fejlagtig, forsinket eller manglende indrykning af bestilte annoncer eller eventuelle følger af sådanne fejl. Bestilling, hvad enten den er modtaget og/eller bekræftet af bladets repræsentanter eller kontor, forpligter ikke bladet til at indrykke annoncen."

§ 9: "Bladene forbeholder sig ret til at udskyde annoncer og er fritaget for ansvar for eventuel skade som følge af udskydelsen."

§ 10: "Bladene udveksler annoncemateriale for ordregivers regning, men påtager sig intet ansvar for forkert annoncemateriale eller for annoncer indrykket efter fejlagtigt modtaget materiale."

Aftalens bestemmelser er som nævnt bindende for bladene, men ordregiverne kan frit vælge mellem ordningerne i A, B og C.

3.3. Parterne

Danske Dagblades Forening

Samtlige danske dagblade - i alt 39 - er medlemmer af foreningen. Dagbladenes omsætning var i 1997 på 8,4 mia. kr., heraf hidrørte 3,4 mia. kr. fra annoncesalget.

Spørgsmål om medlemsbladenes forfaldne tilgodehavender fra ordregivere behandles administrativt af Bladudgivernes Sikkerhedsfond i DDF i det omfang der er stillet sikkerhed via Fonden eller DRB's Kollektive Sikkerhedsordning.

Danske Reklamebureauers Brancheforening

Den samlede omsætning hos DRB's 109 medlemmer (pr. 14.07.1999) er ikke oplyst, men ifølge anmeldelsen har de skønsmæssigt formidlet 1,9 mia. kr. svarende til 56% af den samlede annonceomsætning i DDF's medlemsblade på 3,4 mia. kr.

27 bureauer var pr. 1. januar 1999 tilsluttet DRB's Sikkerhedsfond med kollektiv hæftelse for forfalden gæld til DDF og DMU's medlemsblade. Hovedparten, men ikke alle bureauer, var medlemmer af DRB.

3.4. De relevante markeder

3.4.1. Produktmarkedet

Det relevante produktmarked for aftalen er markedet for annonce- og reklameformidling til danske dag- og ugeblade. Der er visse forskelle i kravene til teknisk formidling i de forskellige printmedier, men de er ikke væsentlige for formidlingen som helhed. Det vil dog ikke spille nogen

rolle for vurderingen i den foreliggende sag, om markedet for formidling definere bredere.

3.4.2. Geografisk

Det geografiske marked er Danmark, der i formidlingssammenhæng må anses for at udgøre en særlig sproglig og kulturel enhed. Danske dagblade sælges endvidere kun i meget begrænset omfang i udlandet, lige som annoncer til dagbladene næsten udelukkende formidles gennem herboende bureauer, uanset at flere af disse er datterselskaber af udenlandske selskaber.

3.4.3. Parternes stilling på det relevante marked

Alle danske dagblade er omfattet af aftalen og DRB's medlemmer har ca. 56% af omsætningen i disse blade. For så vidt angår markedet for annoncer til danske dag- og ugeblade dækker parterne ca. 87%.

3.5. Praksis i andre lande

I **Norge** behandler de norske konkurrencemyndigheder aktuelt en aftale indgået mellem nogle mediebureauer og de trykte mediers forening. Aftalen indeholder foruden provision for sikkerhedsstillelse, information og levering af færdigt materiale også en generel godtgørelse til bureauerne for selve formidlingen.

I **Sverige** har konkurrencemyndigheden i 1997 behandlet tre ansøgninger om ikke-indgreb respektive fritagelse fra henholdsvis ugebladsforlagene, de svenske dagblade og den svenske fagpresse for deres respektive fastsættelse af vilkår for annonceformidlingen. De tre aftaler indeholdt bestemmelser om faste godtgørelser til bureauerne for formidling (3% af annonceprisen fratrukket rabatter) og også godtgørelser for information (1%) og sikkerhedsstillelse (0,3-0,9% af det fakturerede beløb inkl. moms afhængigt af valget af betalingsdato).

Konkurrensverket forbød den 30. december 1997 aftalen om faste provisionsydelser mv.

4. Vurdering

4.1 Konkurrencelovens kapitel 1

DDF's og DRB's medlemmer er erhvervsvirksomheder og aftalen mellem de to brancheforeninger omfatter økonomiske aktiviteter i forbindelse med annoncesalg og er dermed omfattet af konkurrenceloven efter § 2, stk. 1.

Aftalens bestemmelser er ikke omfattet af konkurrencelovens § 2, stk. 2, om offentlig regulering, § 3 om løn og arbejdsforhold, lige som den ikke er omfattet af EU-fritagelser eller undtagelser, jf. § 4. Der foreligger ikke koncernforhold jf. § 5.

4.2. Konkurrencelovens §§ 6, 7, 9 og 10

4.2.1. Anmelders synspunkter

Aftalen og de tilhørende standarder anses ifølge anmeldelsen ikke at indeholde konkurrencebegrænsninger som nævnt i konkurrencelovens § 6. Aftalen har ingen indflydelse på bladenes prisfastsættelse. Til de enkelte bestemmelser har anmelder følgende bemærkninger, idet litraangivelserne svarer til inddelingen i afsnit 3.2 side 5-8:

A. Reglerne for sikkerhedsstillelse/forudbetaling (§§7-8) er iflg. anmelder ikke konkurrencebegrænsende, da bladene frit kan lave individuelle betalingsordninger med kunderne, inkl. ordninger om sikkerhedsstillelse. Godtgørelsen på 1% er ikke afhængig af deltagelse i en af

de etablerede sikkerhedsordninger men kan opnås af alle, der opfylder dagbladenes krav om sikkerhedsstillelse. Godtgørelsens størrelse er fastsat under hensyn til de skønnede omkostninger. Forhandling af individuelle ordninger med kunderne ville føre til langvarige forhandlinger og påføre såvel bladene som kunderne øgede omkostninger i forhold til at anvende den etablerede ordning.

B. Formålet med kravet om abonnement på Gallups Index mv. er at opretholde et højt informationsniveau i branchen generelt. Informationsgodtgørelsen (§9) dækker den omkostningsbesparelse DDF's medlemsblade opnår ved ordregivers tilvejebringelse af ajourført generel brancheinformation.

C. Tilsvarende svarer 0,0 - 0,50 kr. pr. annoncemillimeter for færdigt materiale (§10) til den gennemsnitlige, maksimale omkostningsbesparelse for et landsdækkende dagblad ved at få leveret færdigt materiale. Standardiseringen af begrebet færdigt materiale gør, at ordregiver samtidigt kan foretage indrykninger af samme materiale i flere indbyrdes uafhængige blade.

D. Kravet om overholdelse af de fælles tekniske standarder for annoncering (§11) er ifølge anmeldelsen objektivt begrundet med, at de fleste medlemsblade ikke er landsdækkende og en vis standardisering er derfor påkrævet for at muliggøre indrykning af samme annonce i flere blade. Standarderne regulerer ifølge anmeldelsen hovedsageligt praktiske og tekniske forhold og har ingen mærkbare virkninger på konkurrencen.

E. Standardernes § 7, stk. 2, om prisændringer anses ikke for konkurrencebegrænsende, fordi "...bestemmelsens virkning hidtil har været, at kunden som hovedregel er blevet afregnet til den laveste pris." Bestemmelsen vurderes accessorisk til informationsordningen, fordi en nødvendig betingelse for udarbejdelsen af et retvisende mediaindex er en vis ensartethed i reglerne for prisændringer for at sikre prissammenlignelighed.

F. Bladenes ansvarsfraskrivelse begrundes ikke specifikt, men det bemærkes at der er tale om en videreførelse af den tidligere ansvarsbestemmelse, som ikke har været genstand for bemærkninger fra konkurrencemyndigheden, og som må betragtes som en kutymemæssig fravigelse af købelovens bestemmelser.

Samlet finder anmelder derfor ikke aftalen omfattet af kl. § 6. Der er herved lagt vægt på, at de fastsatte godtgørelser er meget beskedne og svarer til omkostningerne, at ordningerne er valgfri for ordregiver, og at alle elementer i aftalen er tilgængelige for enhver.

4.2.2. Styrelsens vurdering

Styrelsen finder, at der må tages udgangspunkt i, at DDF's medlemmer er konkurrenter og dækker hele dagbladsmarkedet. DRB's medlemmer er tilsvarende indbyrdes konkurrenter. Uanset at aftalen ikke indeholder bestemmelser om bladenes samlede prisberegning og uanset at den gælder generelt for alle ordregivere, finder styrelsen, at aftalen er af en sådan karakter, at bladudgivernes og ordregivernes konkurrencemuligheder begrænses. Begrænsningerne må under hensyntagen til parternes stilling og de enkelte bestemmelsers betydning for konkurrencen vurderes at have markeds-mæssig indflydelse.

Aftalen har i den nuværende form kun været gældende i kort tid, og det kan ikke ud fra de foreliggende oplysninger påvises om aftalen de facto virker konkurrencebegrænsende. Omvendt er der heller ikke holdepunkter for at fastslå i hvilken grad konkurrencen efter 1. januar 1999 skulle være skærpet.

Aftalens begrænsninger kommer frem gennem følgende bestemmelser:

A. Aftalen begrænser gennem sin kollektive ordning med bestemte godtgørelser for betaling og sikkerhedsstillelse - uanset at den ikke er obligatorisk - bladenes incitament til i

konkurrenceøjemed at definere andre betalingsordninger tilpasset bladenes og ordregivernes forhold. Der henvises til afsnit 3.2 med de tilsvarende litraangivelser om godtgørelse for sikkerhedsstillelse og om kontantrabat, jf. kl. § 6, stk. 2, nr. 1.

Rimelige og smidige betalings- og handelsbetingelser må anses for væsentlige konkurrenceparametre på det relevante marked. Anmelders argument om, at betalingsforholdene ikke spiller samme rolle som priser og andre rabatter, ændrer ikke ved dette. Ordregivernes betalingsvilje og - evne må antages at være meget varierende. Standardiseringen gennem bestemmelserne under A - hvorefter der ydes 1 pct. hvis der stilles sikkerhed, kontantrabat svarende til diskontoen + 4,5 pct., og opkræves rentetillæg på 1 pct. pr. påbegyndt måned - tager ikke hensyn til dette men leder til en uniformering af betalingsmønsteret. Bladene tillægger ifølge anmelder denne standardisering og de fordele, der følger hermed, væsentlig betydning, og dette sammenholdt med hensynet til en loyal efterlevelse af aftalen må føre til, at aktørerne afholder sig fra at tilbyde individuelle betingelser i så stort omfang som ellers.

B. Bestemmelserne om godtgørelse for abonnement på Index Danmark og Dansk Oplagskontrol mv. pålægger ordregiver omkostninger, hvis de vil opnå en godtgørelse på 1 pct. Index Danmark registrerer læsertal og Dansk Oplagskontrol salgsoplag. Registreringerne sikrer ensartethed og det er væsentligt for mange medieplanlæggere. Ordregivere, der ikke ønsker disse oplysninger eller ønsker andre oplysninger, vil imidlertid gennem ordningen blive pålagt en ikke ubetydelig betalingsforpligtelse for at opnå en godtgørelse på 1 pct. Tilsvarende forpligtes bladene til at yde en ensartet godtgørelse på 1 pct. til ordregivere alene med den begrundelse, at de abonnerer på de anførte ordninger. Pligten til at yde en sådan godtgørelse er omfattet af konkurrencelovens § 6, stk. 2, nr. 1.

Forud for 1995 var der flere læsertalsindeks, men herefter gik DDF, DMU og DRB sammen med Gallup om Index Danmark. Organisationerne garanterer årligt Gallup betaling for et beløb på knap 8 mio. kr. Medlemmer af DDF, DMU og DRB opnår betydelige rabatter på Index Danmark. Udviklingen af tilsvarende index er bekostelig, og den fælles ordning, som medlemmerne allerede har bidraget økonomisk til gennem organisationerne, vil begrænse det enkelte blads tilbøjelighed til at udvikle yderligere sammenlignelige metoder til at målrette sine ydelser i forhold til annoncørernes ønsker jf. konkurrencelovens § 6, stk. 2, nr. 2.

Anmelder har fremlagt en række eksempler på andre ordninger end Index Danmark. Ingen af disse er dog nære substitutter til Index Danmark, men supplerer på forskellig vis. EMS Nordic omfatter de nordiske højindkomsthusholdes kendskab til og læsning af dag-, uge- og månedsblade samt TV. AC Nielsens AIM Market Monitor omfatter en kortlægning af danskernes vaner, men indeholder iflg. de oplysninger, anmelder har fremlagt, ikke nærmere om deres valg af aviser. Politiken har introduceret "Projekt 2001", der søger at måle hvilke læsere, der ser den enkelte annonce. Herved bygger man på læsertallene for de enkelte avissektioner fra Index Danmark. Politiken har inviteret de andre landsdækkende bladhuse til at deltage i udviklingen af systemet med henblik på et samlet system for dagbladene i forhold til tv.

Styrelsen finder, at de fremlagte eksempler ikke substituerer den landsdækkende og ensartede registrering af læsertal, der sker gennem Index Danmark. Men selv om der evt. måtte findes substituerbare ordninger ændrer det ikke ved ordningens konkurrencebegrænsende karakter. Dertil kommer, at godtgørelsen på 1 pct. for at abonnere på Index Danmark + Danske Oplagskontrol i dette tilfælde ville skabe mulige ulige vilkår for de konkurrerende ordninger, som ordregiverne ikke blev honoreret med en godtgørelse på 1 pct. for at abonnere på (jf. kl. § 6, stk. 2, nr. 4)

C. Bestemmelserne om maksimal godtgørelse for levering af færdigt materiale indeholder for det første en definition af "færdigt materiale". Dagbladene har forskellige tekniske anlæg, og det må antages at forudsætningerne for hvad de anser for at være i teknisk henseende "færdigt materiale" er tilsvarende forskellige. Selve den ensartede definition af "færdigt materiale" behøver dog ikke indebære nogen konkurrencebegrænsning. Det vil afhænge af hvordan

bestemmelserne praktiseres. For det andet maksimerer bestemmelsen den godtgørelse, bladene må yde for sådant "færdigt materiale". Bladudgiverens omkostninger er forskellige, jf. herved fx forskellen mellem lokale blade og landsdækkende blade med flere tryksteder. Sammenholdt med den fælles tekniske definition vil dette begrænse tilskyndelsen til en forhandling mellem den enkelte bladudgiver og ordregiver om en smidig ordning for aflevering af materiale. Den bladudgiver, der har særlige fordele af, at ordregiver afleverer færdigt materiale, hindres i at belønne dette med mere end 0,50 kr. pr. annoncemillimeter. Tilsvarende begrænses den ordregiver, der har særlige forudsætninger for at udvikle færdigt materiale, fra at opnå fordele ud over 0,50 kr. pr. mm herved.

Bladudgiver er ikke afskåret fra at forhandle individuelle priser og rabatter med ordregiverne, men bestemmelsen lægger en dæmper på de godtgørelser, der ydes for tekniske besparelser og dermed potentielt også for at gennemføre rationaliseringer. I den forbindelse bemærkes, at flere bladhuse har gennemført eller står over for at skulle gennemføre store investeringer i ny teknik. Bedømt ud fra dette kan der være væsentlige forskelle i besparelserne ved at få leveret færdigt materiale afpasset specielt til dette bladhus' forhold. Bestemmelsens begrænsende karakter må derfor tillægges betydning ved vurdering af aftalen. - kl. § 6, stk. 2, nr. 1 og 2.

D. § 11 om overholdelse af "Standarder for annoncering i blade tilsluttet DDF" indeholder ligeledes en ensretning af vilkårene gennem sin fastlægnings af metoder til f.eks. opmåling af annoncer og ordreafgivelse. Denne standardisering indeholder en vis begrænsning af aktørernes udfoldelsesmuligheder. Bladene er således forpligtet til at følge standarderne. På den anden side kan det vurderes, at markedet i sig selv under alle omstændigheder ville trække i retning af en vis ensartethed for de tekniske standarders vedkommende (standardernes §§ 1-6), for dermed at imødekomme ønsker om at kunne indrykke samme annonce i flere blade. De tekniske standarder findes derfor ikke at falde ind under forbudet i konkurrencelovens § 6, stk. 1. Det samme gælder standardernes frister for reklamationer, ændringer, flytning mv. og bestemmelser om forvekslingsforbehold og redaktionel frihed til afvisning (§ 11-16).

De øvrige elementer, der er omfattet af "Standarder for annoncering", er gennemgået under pkt. E og F. De er ud fra de foreliggende oplysninger ikke primære konkurrenceparametre, men begrænsningen må indgå som et element i den samlede vurdering af aftalen - kl. § 6, stk. 2, nr. 1 og 2.

E. Bestemmelserne om, at bladene afskæres fra at afregne kunder, der har aftalt priser forud for en prisændring, til de nye (eventuelt lavere) priser, indebærer en begrænsning af konkurrencen. Annonceindrykning vil ofte være planlagt et stykke tid forud for avisens udgivelse og vil hvile på bestemte forudsætninger om priserne (i forskellige medier).

Anmelder bemærker, at virkningen hidtil har været at ordregiver som hovedregel afregnes til laveste pris. I øvrigt må bestemmelsen vurderes som accessorisk til informationsordningen.

Styrelsen er ikke enig i at prisbestemmelsen kan anses for accessorisk til informationsordningen med den følge, at den ikke skulle være omfattet af kl. § 6. Index Danmark viser læsertal for aviserne, og disse læsertal ændres ikke ved at annoncepriserne ændres. Bestemmelsen hindrer heller ikke andre former for prisafslag end prislisteændringer, men ordningen hindrer udgiver og ordregiver i at indgå individuelle aftaler om prisregulering gældende for de seneste 3 uger inden udgivelsen. - kl. § 6, stk. 2, nr. 1.

F. Gennem §§ 8-10 i annoncestandarderne fraskriver bladudgiverne sig ensartet ansvaret for fejl og mangler i forbindelse med annonceringen i et nærmere fastlagt omfang. Med undtagelse af § 8, stk. 1, indeholder bestemmelserne ansvarsfraskrivelse, der forringer annonsekøberens retsstilling i forhold til de almindelige erstatningsretlige regler. Det gælder navnlig bestemmelserne om ansvarsfraskrivelse i § 8, stk. 4 (om fejlagtig, forsinket eller manglende indrykning), og § 9 (om udskydning). § 8, stk. 2-3 om begrænsning af ansvar ved trykfejl mv. (efter bladets skøn), og om fejl som bladet har ansvaret for (til annoncens pris) er ligeledes til

fordel for bladet. § 10 handler om ansvarsfraskrivelse ved bladenes indbyrdes udveksling af annoncemateriale. Ifølge anmelder³ vil forholdet alternativt ikke være omfattet af købeloven men af den almindelige obligationsret og dermed af en culpapregel. Uanset dette er der tale om en ubetinget ansvarsfraskrivelse og dermed en kollektivt aftalt forringelse af ordregivers retsstilling, der ikke kan betegnes som uvæsentlig.

Anmelderens påberåbelse af at standarderne har karakter af en branchekutyme er ikke gyldigt argument for konkurrenceretligt at acceptere en så ensidig vægtning af fordele og ulemper ved standarderne til fordel for bladudgiverne,^{4 5} jf. kl. § 6, stk. 2, nr. 1.

Samlet for A-F: Den samlede virkning heraf er, at aftalen må anses for omfattet af forbudet i konkurrencelovens § 6, stk. 1, jf. stk. 2, nr. 1 og 2. Aftalen omfatter samtlige dagblade på det relevante marked og regulerer væsentlige konkurrenceparametre - herunder godtgørelse for sikkerhedsstillelse og betaling, rentetillæg ved for sen betaling, godtgørelse for produktinformation, godtgørelse for færdigt materiale, forhandlinger om prisregulering og regler om fraskrivelse/begrænsning af bladenes ansvar - på en måde, der må tillægges markedspåvirkning.

Undtagelsesbestemmelserne i konkurrencelovens § 7 finder ikke anvendelse på den foreliggende aftale, da den samlede årlige omsætning for de to brancheforeningers medlemmer overstiger 1 mia. kr.

Aftalen er heller ikke omfattet af nogen gruppefritagelse efter konkurrencelovens § 10.

4.3. Konkurrencelovens § 8, stk. 1 (fritagelse)

For at opnå fritagelse fra forbudet i konkurrencelovens § 6, stk. 1, skal anmelderen have godtgjort, at samtlige betingelser i lovens § 8, stk. 1, nr. 1-4, er opfyldt.

Ad. § 8, stk. 1, nr. 1

Parterne anfører, at aftalen medvirker til at effektivisere annonceindrykning og dens formidling ved fastlæggelse af en række ensartede vilkår herfor. Det vurderes i særlig grad at gælde for reglerne om sikkerhedsstillelse, informationsgodtgørelse og godtgørelse for færdigt materiale samt standardnormerne.

Styrelsen finder at der kan være fordele ved et samarbejde mellem dagbladene med hensyn til information (læsertal) (B). Det gælder derimod ikke godtgørelse for sikkerhedsstillelse mv. (A), godtgørelse for færdigt materiale (C), regler om prisændringer (E) og ansvarsregler (F).

ad punkt B: Et ensartet informationsgrundlag (læsertal/medieindeks) fremmer gennemsigtighed på markedet. Ordregiverne sikres sammenlignelighed forudsat at de anvendte indeks er baseret på relevante, saglige og objektive kriterier. Det bidrager til at styrke distributionen af reklameindslag mv. Reglerne om beregningsgrundlag opfylder derfor denne betingelse.

ad punkt A: Anmelder har anført, at betalingsfristerne og den ensartede godtgørelse skal vurderes som accessoriske til sikkerhedsordningerne. Styrelsen er ikke enig. Der er aftalt forskellige fælles ordninger for sikkerhedsstillelse, og ordregiver er frit stillet mht. at aftale individuelle ordninger. Det kan ikke anses for nødvendigt at ordregiver skal være begrænset til en bestemt procentgodtgørelse for at kunne deltage i en fælles eller individuelt aftalt sikkerhedsordning. Fordelen ved en fælles sikkerhedsstillelsesordning berøres ikke ved, at der gælder og andre godtgørelser for andre ordninger. Godtgørelsesordningen mv. ses heller ikke derudover at bidrage til at styrke effektiviteten i produktion eller distribution. Betingelse nr. 1 er således ikke opfyldt.

ad punkt C: Anmelder finder, at det forhold, der skal vurderes i forhold til § 8, stk. 1, nr. 1, er om

ordningen med det fælles definerede færdige materiale er effektivitetsfremmende, medens godtgørelsesordningen (op til 0, 50 kr. pr. mm. annonce) skal vurderes som en nødvendig betingelse for at ordningen kan fungere. Styrelsen er ikke enig heri. Reglerne om færdigt materiale er begrundet med ønsket om at kunne bringe samme annonce i flere forskellige blade. Dette kræver imidlertid ikke en ensartet maksimal prisgodtgørelse, men vil kunne overlades til parternes frie forhandlinger. En ensartet maksimal prisgodtgørelse på 0,50 kr. pr. mm. kan ikke i sig selv tillægges nogen positiv virkning i retning af at styrke effektiviteten i produktionen eller distributionen. Betingelse nr. 1 er derfor ikke opfyldt.

ad punkt E. Anmelder har henvist til, at reglerne om prisændringer er nødvendige for at nå informationsordningens effektivitetsfordele. Styrelsen er som anført under afsnit 3.2. ikke enig i dette. Regler der afskærer forhandlinger mellem ordregiver og bladudgiver om aftalte priser kan hverken anses for nødvendige eller for den sags skyld tilstrækkelige for at opnå de fordele, som anmelder påberåber sig. Der ses heller ikke i øvrigt at foreligge forhold ved ordningen som anført i kl. § 8, stk. 1, nr. 1. Betingelsen er derfor ikke opfyldt.

ad punkt F. Anmelder henviser til, at de ensartede ansvarsvilkår fremmer annonceformidlingen, og at dette bl.a. kommer frem ved annoncering i flere medier. Styrelsen vil ikke anfægte at der kan være fordele ved ensartede vilkår. Dette formål er imidlertid allerede opnået ved de almindeligt gældende erstatningsretlige regler, og anmelder har ikke fremlagt argumenter for, at der skulle foreligge fordele som anført i § 8, stk. 1, nr. 1 ved at fravige disse regler som sket ved aftalen. Betingelse nr. 1 er derfor ikke opfyldt.

Betingelserne i § 8, stk. 1, nr. 1, er opfyldt for så vidt angår B. De er ikke opfyldt for A, C, E og F.

Ad. § 8, stk. 1, nr. 2

Aftalen begrænser ifølge parterne omkostningerne i forbindelse med indrykning og formidling af annoncer til umiddelbar gavn for forbrugerne (annoncørerne). Det begrundes med at aftalen sikrer, at der for de omhandlede opgaver ydes en godtgørelse fastsat ud fra en gennemsnitlig omkostningsbetragtning. Det anføres endvidere, at forbrugeren selv kan opnå godtgørelsen som direkte annoncør lige som bureauet frit kan videregive en eventuel godtgørelse til forbrugeren.

Styrelsen finder, at aftalen, der er bindende for parterne, er indgået af DDF på vegne af samtlige landets dagblade og af DRB på vegne af samtlige sine medlemmer. Den konkurrence, der er til stede mellem dagbladene vil være neutraliseret for så vidt angår informationsgodtgørelse (B), færdigt materiale (C), reglerne om prisændringer (E) og om ansvar (F). Reglerne under (A) om godtgørelse for sikkerhedsstilling og de fælles betalingsfrister er frivillige men omfatter dog alle blade. Eventuelle fordele ved aftalen vil således ikke gå videre til forbrugerne i kraft af et konkurrencemæssigt pres.

Faste regler skaber gennemsigtighed, og dette kan have særlig betydning for informationsgodtgørelsen (B). De mediemæssige virkninger af annoncer og sammenligningen heraf mellem blade er vanskelig for forbrugerne/annoncørerne at vurdere på egen hånd. Et samarbejde mellem bladene om gennemsigtighed vil dermed også komme forbrugerne til gode. Styrelsen finder derfor, at punkt B om brugen af medieindeks mv. opfylder betingelsen i § 8, stk. 1, nr. 2. Det er derimod ikke tilfældet for A, C, E og F.

Anmelder har ikke anført specielle argumenter, der kan føre til at § 8, stk. 1, nr. 2, kan anses for opfyldt ud over at betegne forbrugerfordelen ved færdigt materiale (C) som utvivlsom, og ved at anse det for en fordel på forhånd at kende ansvarsreglerne med en klart defineret ansvarsfordeling. Ansvarsfraskrivelserne finder anmelder i den forbindelse ikke medfører en generel forringelse af forbrugernes retsstilling. Det kan ikke ændre ved styrelsens vurdering.

Betingelserne i § 8, stk. 1, nr. 2, er opfyldt for så vidt angår B. De er ikke opfyldt for A, C, E, og F.

Ad. § 8, stk. 1, nr. 3

Anmelder anfører at de begrænsninger, der eventuelt kan følge af indførelsen af standardiserede regler og godtgørelsessatser ikke er mere vidtgående end nødvendigt for at nå de anførte mål. Det fremhæves særligt at aftalen ikke indeholder begrænsninger med hensyn til bladenes frie prisfastsættelse, rabatter mv. Den enkelte ordregiver afgør således selv, om han vil benytte sig af de forskellige tilbud for godtgørelse.

Styrelsen er ikke enig i denne vurdering. Uanset om der er fordele ved A, B, C, E og F - jf. foran vedrørende § 8, stk. 1, nr. 1 - finder styrelsen det ikke godtgjort at det er nødvendigt at

- at forpligte blade til at anvende ensartede godtgørelser, rabatter og tillæg for ordregivers overholdelse af nærmere angivne betalingsfrister (A) - (jf. under ad § 8, 1,1, ad punkt A)
- at pålægge bladene at yde 1% i godtgørelse eller at pålægge ordregiver - for at få godtgørelsen på 1% - at abonnere på Index Danmark, Dansk Oplagskontrol og garantere mindst ét årligt informationsmøde pr. annoncekunde pr. blad. Fordelene ved fælles beregningsgrundlag vil gælde, uanset hvem der finansierer de nævnte indeks. Det er ikke godtgjort, at det er nødvendigt, at pålægge forpligtelser som anført ved etablering af en sådan ordning (B) - (jf. under ad § 8,1,1, ad punkt B)
- at pålægge bladene maksimalt at yde 0,50 kr./mm. i rabat for færdigt materiale (C) - (jf. under ad § 8,1,1, ad punkt C)
- at afskære blade fra at forhandle aftalte prisændringer 3 uger efter, at de er aftalt jf. standarderne omtalt i (E) - (jf. under § 8,1,1, ad punkt E)
- at fravige de almindelige erstatningsretlige regler kollektivt og bindende som anført i standarderne gennemgået i (F) - (jf. under § 8,1,1, ad punkt F)

Betingelserne i kl. § 8, stk. 1, nr. 3, er således ikke opfyldt for nogen af de konkurrencebegrænsende bestemmelser i aftalen.

Ad. § 8, stk. 1, nr. 4

Anmelder anfører generelt, at aftalen ikke giver mulighed for at udelukke konkurrencen i formidlingen og indrykningen af annoncer.

Samtlige dagblade er forpligtet til at følge de aftalte regler. Bladene fastsætter selv deres annoncepriser, og de tidligere gældende bestemmelser om, at prislistes skulle offentliggøres, er bortfaldet. På den baggrund finder styrelsen, at aftalen ikke udelukker konkurrence mellem dagbladene. Bureauerne vil blive begrænset i deres muligheder for at forhandle særligt gunstige tilbud for deres kunder (annoncørerne), fx om betalingsordninger, men de vil frit kunne forhandle deres provision og aktivitetsomfang. På den baggrund må betingelsen i § 8, stk. 1, nr. 4, anses for at være opfyldt.

Sammenfattende gælder

- § 8, stk. 1, nr. 1, er opfyldt for B
- § 8, stk. 1, nr. 2, er opfyldt for B
- § 8, stk. 1, nr. 3, ikke er opfyldt for nogen af aftalens bestemmelser
- § 8, stk. 1, stk. 4, er opfyldt for aftalen i sin helhed.

Da A, B, C, E, og F ikke opfylder samtlige krav i § 8, stk. 1, kan disse bestemmelser i annonceaftalen ikke fritages.

4.4. Parternes bemærkninger til styrelsens vurdering

Anmelders bemærkninger til styrelsens vurdering fremgår af bilag 5. Generelt finder parterne, at der ikke er påvist nogen mærkbare konkurrencebegrænsninger. Specielt tager vurderingen ikke

forældent hensyn til at sikkerhedsordningen (A), informationsordningen (B), bestemmelserne om færdigt materiale (C) er frivillige og indbyrdes uafhængige. Dertil kommer at man ikke tager forældent hensyn til den meget beskedne godtgørelse, der er forbundet med den enkelte ordning.

6

Styrelsens vurdering af sikkerhedsordningerne (A) afvises. De fælles betalingsterminer er nødvendige for at reglerne om rettidig anmeldelse til de to eksisterende ordninger kan fungere.

Styrelsen skal hertil bemærke, at der ikke er rettet indvendinger mod betalingsterminerne knyttet til de etablerede ordninger. De indvendinger, der er rejst, knytter sig til ordningernes godtgørelser, rabatter og rentetilleg (som udløses hvis fristerne og sikkerhedskravene overholdes) (§ 2, stk. 2, 2. pkt + § 3, stk. 1 og § 7, stk. 1-2.).

Anmelders bemærkninger til B, C og D er omtalt foran.

Med hensyn til ansvarsfraskrivelsen i (F) mener parterne ikke, at styrelsen har godtgjort, at forringelserne i ordregivers stilling i forhold til købeloven mv. er konkurrencebegrænsende. Anmelder henviser til at rådets og ankenævnets afgørelser i VOV-sagen tilsyneladende endvidere har forudsat, at der skulle være tale om væsentlige forringelser. Dette finder anmelder højst kan være tilfældet for standardernes § 8, stk. 4. Særligt med hensyn til § 9 (retten til at udskyde annoncer og fritagelse for ansvar i den forbindelse) kan dette ifølge anmelder ikke betragtes som en væsentlig forringelse af købers stilling, når man tager hensyn til dagbladenes særlige produktionsforhold, hvor uforudsete aktuelle begivenheder af offentlig interesse kan gøre det nødvendigt at udskyde annoncer.

Styrelsen skal hertil anføre, at dette hensyn ikke kan gøre det påkrævet med en kollektiv regel, hvor man ensidigt og obligatorisk gældende for alle dagblade tiltager sig ret til generelt at udskyde annoncer uden at påtage sig noget ansvar for det.

4.5. Konklusion

Da anmelders bemærkninger ikke kan føre til et ændret resultat må der meddeles påbud om ophævelse af følgende bestemmelser i aftale om annoncevilkår

- § 2, stk. 2, 2. pkt. (kontantrabat fastsat til diskontoen + 4,5 pct),
- § 3, stk. 1, (om rentetilleg ved for sen betaling)
- § 7, stk. 1-2, (fast provisionssats for sikkerhedsstillelse),
- § 9 (fast provisionssats for at opfylde informationsordningen),
- § 10, stk. 1, (maksimal godtgørelse for færdigt materiale) og
- i "Standarder for annoncering i blade tilsluttet DDF", jf. § 11 i annonceaftalen
- § 7, stk. 2, (kollektivt vedtaget frist for ændringer i prislister)
- § 8, stk. 2-4, § 9 og § 10 (ansvarsfraskrivelse)

Herefter vil af det anmeldte annoncekompleks restere følgende bestemmelser, der kan meddeles en ikke-indgrebserklæring efter konkurrencelovens § 9:

Aftale om annoncevilkår:

Aftalens område (§ 1), betalingsterminer (§ 2, stk. 1, stk. 2, 1. pkt., og stk. 3-5), overskridelse af betalingsfristen (§ 3, stk.2-3), foranstaltninger ved manglende betaling (§ 4 - 5), definition af hverdage (§ 6), bestemmelser om sikkerhedsstillelse (§ 7, stk. 3-5, og § 8), undtagelser fra reglerne om færdigt materiale og nedsættelse af udvalg til definition af færdigt materiale (§ 10, stk. 2-3), overholdelse af standarder, jf. nærmere neden for (§11), nedsættelse af standardudvalg med hensigtserklæring (§ 12) og ikrafttrædelses- og varighedsbestemmelser (§ 13)

Standarder for annoncering i blade tilsluttet Danske Dagblades Forening:

Område, ansvar, opmåling, omtrentlige mål, afvigende mål, standardordreseddel (§§ 1-6)

Offentliggørelse af prisændringer (§ 7, stk. 1)

Bladets ansvar § 8, stk. 1, og

Reklamationer, rettelse og standsning, flytning og udskydelse, afvisning af annoncer, forvekslelige annoncer og annoncerelement (§§11-16)

Regler om Administration af Bladudgivernes Sikkerhedsfond

Vedtægter for Bladudgivernes Sikkerhedsfond

Statutter for Danske Reklamebureauers Brancheforenings Sikkerhedsfond

Administration af den Kollektive Sikkerhedsordning

---

1 Eksempler på annoncesamarbejde er 4S, ErhvervDanmark og JobDanmark (De 3 Stiftstidender og Jydske Vestkysten), De Bergske Blade/Nordvestgruppen (Dagbladet Holstebro, Ringskjøbing Amts Dagblad, Thisted Dagblad og Viborg Stifts Folkeblad), Gefion (Politiken, Dagbladet/Frederiksborg Amts Avis, Holbæk Amts Venstreblad, Lolland-Falsters Folketidende og Kalundborg Folkeblad), Metropol (Berlingske Tidende og de 4 Stiftstidender), Øst+ og Jyllandsposten (Morgenavisen Jyllands-Posten, Horsens Folkeblad, Midtjyllands Avis og Vejle Amts Folkeblad) samt Kvalitetscirklen (Aktuelt og Information). Anmeldelsesspørgsmål efter den tidligere konkurrencelovs § 5 for dagbladenes samarbejdsaftaler er senest blevet behandlet i Konkurrencerådets møde den 29. maj 1996.

2 Aftalt ændret til Nationalbankens diskonto med et tillæg på 4,5 pct.

3 se bilag 4, side 43.

4 Der henvises til Ankenævnets kendelse af 18. marts 1999: Foreningen af Grossister i Værktøj og Værktøjsmaskiner.

5 Anmelders notat om forholdet mellem §§ 8-10 og købelovens bestemmelser vedlægges om bilag 4.

6 Anmelder henviser til KR's afgørelse om ensartet ansvarsrisikogebyr på 10 kr. for pakkerejser (rådsmødet 27. okt. 1999). Vedtagelsen heraf blev meddelt en erklæring efter kl. § 9. Der blev i den forbindelse bl.a. lagt vægt på, at der udover de virksomheder, der var omfattet af vedtagelsen, fandtes et ikke ubetydeligt antal rejsearrangører, som ikke anvendte et sådant gebyr, at gebyret var ubetydeligt set i forhold til prisen for en pakkerejse. - Styrelsen skal henvise til, at annonceaftalen omfatter samtlige dagblade (og samtlige medlemmer af DRB), og at godtgørelserne relativt hver for sig og tilsammen er væsentligt højere end de nævnte 10 kr. for en pakkerejse samt til at godtgørelserne mv. knytter sig til bestemte forhold på markedet, som man direkte ønsker at influere (sikkerhedsstilling, betaling, information, færdigt materiale)